

Przy kawie z MSSF

MSR 1, Prezentacja sprawozdań finansowych

Zmiana zasad – inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

pwc

Sprawozdania finansowe stają się wizytówką nowoczesnego przedsiębiorstwa. Jakość i format sprawozdania finansowego, czy raportu rocznego ma znaczący wpływ na to jakich inwestorów przyciąga i jaki komunikat o przedsiębiorstwie przekazuje – transparentność i wyważony opis działalności zniechęca spekulantów i przyciąga inwestorów długoterminowych.

1 stycznia 2016 r. weszły w życie przepisy zmieniające treść standardu MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych, które mogą pomóc w osiągnięciu powyższych celów.

„Sprawozdania finansowe wielu przedsiębiorstw pęcnieją jak balon. Ale ilość użytecznych informacji w nich zawartych niekoniecznie rośnie w tym samym tempie. Istnieje ryzyko, że raporty roczne przedsiębiorstw staną się wyłącznie formalnymi dokumentami, a nie instrumentami komunikacji z inwestorem” – tak wypowiadał się Hans Hoogervorst, prezes Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) na konferencji w Amsterdamie w 2013 r. Istotnie, sprawozdania finansowe sporządzane zgodnie z MSSF przez przedsiębiorstwa na całym świecie postrzegane są jako zawile i „przerośnięte”, stają się opasłymi księgami, w których dąży się za wszelką cenę do spełnienia wymogów w zakresie ujawnień, kosztem użytkownika, dla którego sprawozdanie jest coraz mniej przyjazne i przejrzyste, a tym samym mniej przydatne.

Duża objętość zwykle nie oznacza równie dobrej jakości – jest wręcz przeciwnie, zbytnia szczegółowość zaciemnia obraz rzeczywistości i nie pozwala skupić się na rzeczach istotnych.

„Na całym świecie słyszę narzekania na zawilość przepisów rachunkowych i sprawozdań finansowych, które stają się coraz dłuższe i coraz trudniejsze do zrozumienia. Jest to kwestia, której poważnie musimy się przyjrzeć” – przyznał Hans Hoogervorst na wspomnianej wyżej konferencji.

Przyczyn problemu dostrzeżonego przez

RMSR, jak się okazuje, jest wiele – z jednej strony są to zbyt kategoryczne sformułowania dotyczące obowiązkowych ujawnień w standardach, z drugiej – zbyt ostrożne podejście sporządzających sprawozdania finansowe, jak i ich audytorów, co skutkuje w rezultacie odhaczaniem kolejnych pozycji na długiej liście wymaganych ujawnień. Każdy z kolejnych nowych standardów rachunkowości zawiera dodatkowe wymogi informacyjne, co powoduje, że liczba obowiązkowych ujawnień zwiększa się i w efekcie problem narasta.

Aby w jakiś sposób zaadresować ten problem RMSR uruchomiła Inicjatywę dotyczącą ujawniania informacji. Inicjatywa ta obejmuje kilka projektów zmierzających do doprecyzowania wymogów dotyczących jakości prezentacji i ujawniania informacji (m.in. zmiany w MSR 1, MSR 7 i MSR 8).

Jedną z takich inicjatyw jest zmiana MSR 1, która obowiązuje dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Zmiany obejmują następujące obszary:

Istotność – Sprawozdania finansowe odzwierciedlają zbiór wielu transakcji i zdarzeń, zagregowanych według rodzaju czy funkcji. Ostatnim etapem przygotowania sprawozdań jest skondensowanie i sklasyfikowanie

danych w odpowiednie pozycje sprawozdania finansowego. Jeśli dana pozycja nie jest istotna, wówczas jest agregowana z innymi pozycjami sprawozdania finansowego. Agregacja może być dokonana na poziomie sprawozdań podstawowych oraz na poziomie not, lub jedynie na poziomie not (jeśli jest wystarczająco istotna, aby wymagało to oddzielnego ujawnienia w notach). Należy zwrócić uwagę, że zasady zastosowane do agregacji mogą wpłynąć na zrozumiałość sprawozdań finansowych. W zmienionym standardzie wyjaśnia się, że kierownictwo jednostki powinno rozważyć czy zastosowane zasady agregacji i klasyfikacji poszczególnych transakcji lub wydarzeń nie zaciemniają informacji istotnych i użytecznych poprzez np. mieszanie informacji nieistotnych z istotnymi lub agregowanie istotnych pozycji o odmiennej charakterystyce, rodzaju czy funkcji.

Deagregacja informacji i sumy cząstkowe

– jednostka powinna zaprezentować dodatkowe linie (pozycje) sprawozdania finansowego, nagłówki lub sumy cząstkowe jeśli skutkuje to lepszym zrozumieniem sytuacji finansowej lub wyników jednostki. Przykładowo, może to oznaczać wprowadzenie do sprawozdania z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów pozycji, które nie są wymagane konkretnym standardem MSSF, pod warunkiem zachowania pewnych zasad, opisanych w par 55A i 85A zmienionego standardu.

Przygotuj się już dziś...

...dzięki naszej serii „Przy kawie z MSSF”

Ujawnianie informacji

– Jednostka powinna ocenić, czy daną informację prezentować lub ujawnić w sprawozdaniu finansowym, niezależnie od tego, czy informacja ta jest wymagana określonym standardem. W sytuacji, kiedy informacja o transakcji nie jest wymagana przez żaden konkretny standard, ale może być istotna z perspektywy zrozumienia sytuacji finansowej przedsiębiorstwa lub wpływu transakcji na jego wyniki, należy rozważyć, czy informacja nie powinna być ujawniona w sprawozdaniu finansowym. Z drugiej strony mogą istnieć sytuacje, w których konkretny standard wymaga ujawnienia określonej informacji (określając minimalne wymagania ujawnień dla danego standardu), ale z perspektywy sprawozdań finansowych danej jednostki informacja ta nie jest istotna. W takim wypadku, zaktualizowane regulacje pozwalają na pominięcie ujawnienia [MSR 1, para 31]. Powyższa zmiana nakłada na kierownictwo jednostki konieczność dokonania dodatkowych osądów w procesie przygotowania sprawozdania finansowego. Spodziewamy się, że w związku ze zmianą jednostki będą musiały opracować stosowne zasady polityki i procedury operacyjne, tak by

(proces sporządzenia ujawnień odbywał się w sposób płynny, a kierownictwo jednostki mogło podejmować stosowne decyzje w czasie umożliwiającym terminowe przygotowania sprawozdania finansowego.

Noty do sprawozdania finansowego

– Obecnie funkcjonujące zapisy MSR 1 mogą sugerować, że należy przestrzegać

narzuconej przez standard kolejności prezentacji sprawozdań podstawowych oraz not. Według zaktualizowanego MSR 1, przy ustalaniu kolejności należy brać pod uwagę zrozumiałość i porównywalność sprawozdań finansowych, a także istotność informacji dla użytkownika. Przykładowo, możliwe jest zastosowanie innej kolejności not niż w „tradycyjnym” sprawozdaniu finansowym, np.

Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Przez 10 lat stosowania MSSF w Polsce dochodziły dodatkowe wymogi, w tym te dotyczące ujawnień, co powodowało, że objętość sprawozdań finansowych rosła i obniżała się ich czytelność.

Użytkownicy i sporządzający sprawozdania finansowe krytykują często zapisy MSSF prowadzące do nadmiernego rozbudowywania sprawozdania finansowego, a jednocześnie nie oddające wartości informacyjnej.

Jeśli chcą Państwo dowiedzieć się więcej na temat inicjatywy RMSR mającej na celu umożliwienie poprawy jakości ujawnień w sprawozdaniach

finansowych, to zapraszamy na szkolenie organizowane przez Akademię PwC: **Ujawniania w sprawozdaniach finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF**, które odbędzie się:

- Warszawa – 18 kwietnia 2016 r.
- Wrocław – 17 maja 2016 r.
- Poznań – 18 maja 2016 r.
- Katowice – 23 maja 2016 r.

Pozostałe najbliższe szkolenia z zakresu MSR/MSSF Akademii PwC:

Szkolenie	Data	Miasto
Utrata wartości aktywów	19.04.2016 r.	Wrocław
Rachunek przepływów pieniężnych	20.04.2016 r.	Kraków
Rachunek przepływów pieniężnych	21.04.2016 r.	Poznań
Umowy leasingowe w ujęciu księgowym i podatkowym	21.04.2016 r.	Katowice
Konsolidacja sprawozdań finansowych	21-22.04.2016 r.	Warszawa

Więcej informacji na stronie: www.pwccademy.pl

kierowanie się adekwatnością danych informacji do działalności jednostki lub grupowaniem pozycji według zasady podobieństwa w wycenie itp. Powyższa zmiana może skutkować zmianą w strukturze dokumentu sprawozdania finansowego, do której jesteśmy wszyscy przyzwyczajeni, ale daje też możliwość zwrócenia uwagi użytkownika na te

Ujawnianie zasad rachunkowości

– Zazwyczaj zasady

rachunkowości są najmniej ciekawą i monotonną częścią sprawozdania finansowego, którą użytkownicy „omijają szerokim łukiem”. Wynika to z faktu, że jednostki zamieszczają w nich polityki, które nie są dostosowane do charakteru działalności przedsiębiorstwa lub też stwierdzenia, które nie wnoszą nic szczególnego dla zrozumienia stosowanych przez jednostkę zasad lub opisujące nieistotne transakcje i wydarzenia.

Zamiast streszczenia wszystkich zasad

rachunkowości, jednostka powinna przedstawiać wyłącznie te, które należy uznać za znaczące ze względu na charakter jej działalności, w szczególności, jeżeli standardy przewidują możliwość doboru różnych rozwiązań. Zmieniony MSR 1 nie wprowadza niczego nowego w tym zakresie, usuwa natomiast przykłady, które niezbyt dobrze ilustrują opisane wyżej zasady ujawniania polityk rachunkowości.

Inne całkowite dochody wynikające z inwestycji wykazywanych metodą

praw własności – wymagane będzie grupowanie udziału inwestora w sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów jednostek wycenianych metodą praw własności na podstawie tego, czy pozycje te zostaną grupowanie udziału inwestora w sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów jednostek wycenianych metodą praw własności na podstawie tego, czy pozycje te zostaną

w późniejszym okresie przeniesione do wyniku finansowego. Każdą taką grupę należy prezentować w oddzielnej pozycji sprawozdania z innych całkowitych dochodów.

Przykładowe zastosowanie zasad opisanych powyżej, zostało przedstawione w poniższej publikacji: [Illustrative IFRS consolidated financial statements for 2015 year ends](#)

Zarówno struktura sprawozdania, jak i układ informacji wewnątrz not, różni się od układu znanego nam z typowych sprawozdań finansowych. Układ sprawozdań jest zaprojektowany w taki sposób, by skupić uwagę czytelnika na kluczowych dla spółki kwestiach – ważne dla spółki noty znajdują się w pierwszych częściach sprawozdania. Mniej ważne, ale nadal wymagane przepisami ujawnienia znajdują się na końcowych stronach dokumentu. Zmieniono też układ wewnątrz not, aby ułatwić powiązanie ze sobą informacji liczbowych i nie liczbowych związanych z daną pozycją sprawozdania finansowego.

Zmiany do MSR 1 mogą być okazją do optymalizacji ujawnień, zwiększenia użyteczności sprawozdań finansowych dla inwestorów, a także zautomatyzowania procesu ich przygotowywania. Zapraszamy do kontaktu z nami, gdyby byli Państwo zainteresowani tymi zagadnieniami, a także do zapoznania się z naszym autorskim rozwiązaniem myReporting

www.pwc.pl/myreporting

Jeśli chcesz wiedzieć więcej...

1. Czytaj kolejne edycje naszej serii „Przy kawie z MSSF”
2. Zapisz się na szkolenie: www.pwcacademy.pl
3. Skontaktuj się z nami telefonicznie +48 502 184 223 lub mailowo: MSSF.hotline@pl.pwc.com

Powyższa informacja została przygotowana wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady. Nie powinni Państwo opierać swoich działań / decyzji na jej treści bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., jej partnerzy, pracownicy, ani przedstawiciele nie podejmują wobec Państwa żadnych zobowiązań oraz nie przyjmują na siebie żadnej odpowiedzialności – ani umownej, ani z żadnego innego tytułu – za jakiegokolwiek straty, szkody ani wydatki, które mogą być pośrednim lub bezpośrednim skutkiem działania lub zaniechania podjętego na podstawie tej prezentacji. © 2016 PwC. Wszystkie prawa zastrzeżone.

